

Til lovforslag nr. L 140. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 8. maj 2007*)

Forslag

til

Lov om ændring af universitetsloven

(Varetagelse af opgaver for en minister, ankenævn for meritafgørelser, ph.d.-skoler m.v.)

§ 1

I lov om universiteter (universitetsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 280 af 21. marts 2006, som ændret ved § 1 i lov nr. 544 af 8. juni 2006 og § 1 i lov nr. 295 af 27. marts 2007, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Universitetet kan med grundlag i sin forskning udføre opgaver for en minister efter aftale med denne, jf. dog § 33, stk. 2.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

2. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Ministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation mellem universitetet og indskrevne studerende, herunder ph.d.-studerende, og ansøgere til universitetets uddannelser helt eller delvis skal ske elektronisk.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at studerendes evalueringer af undervisningen skal offentliggøres på universitetets hjemmeside.«

3. I § 10, stk. 8, indsættes efter »ministeren«: »om universitetets samlede virksomhed«.

4. I § 10 indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:

»Stk. 9. Bestyrelsen indgår aftale om varetagelse af opgaver efter § 2, stk. 4, og nye aftaler om opgavevaretagelse efter § 7 med vedkommende minister.«

Stk. 9 og 10 bliver herefter stk. 10 og 11.

5. § 12, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Bestyrelsens sammensætning skal afspejle universitetets samlede opgaver. Bestyrel-

sens medlemmer skal tilsammen bidrage til at fremme universitetets strategiske virke med deres erfaring og indsigt i uddannelse, forskning, videnformidling, videnudveksling og universitetets opgaveområder efter § 2, stk. 4.«

6. I § 12, stk. 3, indsættes efter 1. pkt.:

»Ved et medlems varige forfald inden periodens udløb kan et nyt medlem udpeges for den resterende periode.«

7. Efter § 13 indsættes:

»§ 13 a. Universitetet nedsætter et eller flere aftagerpaneler, der sammensættes af udefra kommende medlemmer. Medlemmerne skal tilsammen have erfaring med og indsigt i uddannelsesområdet og de ansættelsesområder, som uddannelserne giver adgang til.

Stk. 2. Universitetet sikrer dialog mellem aftagerpanelet og universitetet om uddannelsernes kvalitet og relevans for samfundet og inddrager aftagerpanelet ved udvikling af nye og eksisterende uddannelser samt ved udvikling af nye undervisnings- og prøveformer.

Stk. 3. Aftagerpanelet kan afgive udtalelse og stille forslag til universitetet om alle spørgsmål, der vedrører uddannelsesområdet. Aftagerpanelet skal afgive udtalelse om alle spørgsmål, som universitetet forelægger for aftagerpanelet.

Stk. 4. Universitetet kan nedsætte aftagerpaneler efter stk. 1 i fællesskab med andre universiteter.«

8. § 14, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Den øvrige øverste ledelse, dekaner, direktører, institutledere, sektorchefer, ph.d.-skolelede-

Min. for Videnskab, Teknologi og Udvikling,
Universitets- og Bygningsstyrelsen, sagsnr. 07-012214

*) Se FT: 3925, 6431, 6567; A: 4622, 4660; B: 860, 932; C: 597; Lov nr. 567 af 6. juni 2007.

re og studieledere varetager deres opgaver efter bemyndigelse fra rektor, jf. § 16, stk. 1 og 3-9, § 16 a, stk. 4, 5 og 7, § 16 b, stk. 4-6, § 17, stk. 2 og 4, og § 18, stk. 5.«

9. I § 14 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Rektor ansætter og afskediger direktører for faglige enheder.«

Stk. 5-10 bliver herefter stk. 6-11.

10. I § 14, stk. 10, der bliver stk. 11, indsættes efter »stk. 4«: »og 5«, og efter »dekaner« indsættes: »og direktører for faglige enheder«.

11. I § 15, stk. 4, indsættes efter »stk. 5«: »og 6«.

12. I § 15, stk. 5, indsættes efter »hovedområdets akademiske råd«: », jf. dog stk. 6«.

13. I § 15 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Akademisk råd for en faglig enhed på hovedområdeniveau sammensættes af direktøren, som er formand, og af medlemmer, der repræsenterer det videnskabelige personale, herunder ansatte ph.d.-studerende med tjenestested ved den faglige enhed. Repræsentanter for det videnskabelige personale, herunder ansatte ph.d.-studerende, vælges af og blandt det videnskabelige personale, herunder ansatte ph.d.-studerende med tjenestested ved den faglige enhed.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

14. § 16, stk. 1, affattes således:

»Dekanen varetager ledelsen af hovedområdet og sikrer sammenhæng mellem forskning, uddannelse og opgaver efter § 2, stk. 4, jf. dog § 16 a, stk. 4. Dekanen sikrer endvidere kvalitet af uddannelse, undervisning og opgaver efter § 2, stk. 4, samt tværgående kvalitetsudvikling af hovedområdets uddannelse, forskning og opgaver efter § 2, stk. 4.«

15. I § 16, stk. 3, indsættes efter »institut«: »og en sektorchef ved hver faglig enhed på institutniveau, jf. dog § 16 a, stk. 5«.

16. I § 16 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Dekanen udpeger og afsætter ph.d.-skoleledere.

Stk. 5. Dekanen skal med inddragelse af ph.d.-skolelederne igangsætte internationale evalueringer af ph.d.-skolerne og følge op på evalueringer, herunder internationale evalueringer.«

Stk. 4-9 bliver herefter stk. 6-11.

17. § 16, stk. 4, der bliver stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Dekanen nedsætter ph.d.-udvalg og studienævn. Dekanen udpeger formænd og eventuelle næstformænd for ph.d.-udvalg efter indstilling fra det pågældende ph.d.-udvalg og godkender formænd og næstformænd for studienævn.«

18. I § 16, stk. 5, der bliver stk. 7, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

19. § 16, stk. 7, der bliver stk. 9, affattes således:

»Stk. 9. Dekanen kan i særlige tilfælde opløse ph.d.-udvalg og studienævn, der er nedsat i henhold til stk. 6. Dekanen kan endvidere i særlige tilfælde overtage ph.d.-udvalgs og studienævns opgaver, hvorved § 16 b, stk. 7, og § 18, stk. 4 og 6, fraviges.«

20. § 16, stk. 9, der bliver stk. 11, affattes således:

»Stk. 11. De nærmere regler om ansættelse og afskedigelse efter stk. 3 fastsættes i vedtægten. Ansættelsesproceduren skal sikre, at institutledere og sektorchefer har faglig og ledelsesmæssig legitimitet. Desuden fastsættes de nærmere regler om udpegning og afsættelse efter stk. 4 og 7 i vedtægten. Proceduren for udpegning efter stk. 4 skal sikre, at ph.d.-skoleledere har faglig og ledelsesmæssig legitimitet.«

21. Efter § 16 indsættes:

»Faglige enheder

§ 16 a. Opgaver efter § 2, stk. 4, kan varetages ved faglige enheder.

Stk. 2. Faglige enheder kan organisatorisk placeres på hovedområde- eller institutniveau.

Stk. 3. En faglig enhed på hovedområdeniveau ledes af en direktør. Direktøren skal så vidt muligt være anerkendt forsker og skal desuden have erfaring med og indsigt i ledelse og løsning af opgaver efter § 2, stk. 4.

Stk. 4. Direktøren for den faglige enhed varetager ledelsen af den faglige enhed og sikrer sammenhæng i og kvalitet af den faglige enheds opgaver efter § 2, stk. 4, samt sikrer kvalitetsudvikling af den faglige enheds opgaver. Direktøren sikrer desuden, at medarbejderne ved den faglige enhed bidrager til universitetets uddannelse efter nærmere aftale med ph.d.-skolelederen og studielederen.

Stk. 5. Direktøren ansætter og afskediger sektorchefer, jf. dog § 16, stk. 3.

Stk. 6. En faglig enhed på institutniveau ledes af en sektorchef. Sektorchefen skal så vidt muligt være anerkendt forsker og skal desuden have erfaring med og indsigt i ledelse og løsning af opgaver efter § 2, stk. 4.

Stk. 7. Sektorchefen skal varetage den faglige enheds daglige ledelse, herunder planlægning og fordeling af arbejdsopgaver. Sektorchefen skal endvidere følge op på evaluering af den faglige enheds opgaver. Sektorchefen kan pålægge medarbejdere at løse bestemte opgaver. I den tid, hvor de videnskabelige medarbejdere ikke er pålagt sådanne opgaver, forsker de frit inden for universitetets forskningsstrategiske rammer.

Stk. 8. De nærmere regler om ansættelse og afskedigelse efter stk. 5 fastsættes i vedtægten. Ansættelsesproceduren skal sikre, at sektorchefer har faglig og ledelsesmæssig legitimitet.

Ph.d.-skoler, ph.d.-skoleleder og ph.d.-udvalg

§ 16 b. Ph.d.-uddannelse foregår ved ph.d.-skoler.

Stk. 2. Universitetet opretter det nødvendige antal ph.d.-skoler.

Stk. 3. Ph.d.-skolelederen skal være anerkendt forsker og have erfaring med og indsigt i ph.d.-uddannelse.

Stk. 4. Ph.d.-skolelederen udpeger ph.d.-vejledere efter regler fastsat af det enkelte universitet. Ph.d.-skolelederen godkender ph.d.-studerende efter indstilling fra repræsentanter for det videnskabelige personale i ph.d.-udvalget.

Stk. 5. Ph.d.-skolelederen forestår med inddragelse af ph.d.-udvalget planlægning af skolens uddannelse, herunder internationale ophold.

Stk. 6. Ph.d.-skolelederen forestår med inddragelse af ph.d.-udvalget løbende evalueringer af skolens aktiviteter. Ph.d.-skolelederen indstiller til dekanen om opfølgning på disse evalueringer. Evalueringer og opfølgingsplaner skal offentliggøres.

Stk. 7. For at sikre studerendes indflydelse på ph.d.-forløbet nedsættes et ph.d.-udvalg. Ph.d.-udvalget har bl.a. følgende opgaver:

- 1) At indstille formand blandt ph.d.-udvalgets videnskabelige personale og eventuel næstformand blandt ph.d.-udvalgets studerende til dekanen.
- 2) At indstille om sammensætningen af bedømmelsesudvalg til dekanen.

3) At godkende ph.d.-kurser.

4) At udarbejde forslag om interne retningslinjer for ph.d.-skolen, herunder ph.d.-vejledning, til ph.d.-skolelederen.

5) At udtale sig om evaluering af ph.d.-uddannelse og -vejledning til ph.d.-skolelederen.

6) At godkende ansøgninger om merit og dispensation.

7) At udtale sig inden for sit område om alle sager af betydning for ph.d.-uddannelse og -vejledning, som dekanen eller den, dekanen bemyndiger hertil, forelægger.

Stk. 8. Ph.d.-udvalget består af repræsentanter for det videnskabelige personale og for de ph.d.-studerende, som vælges af og blandt henholdsvis det videnskabelige personale og de ph.d.-studerende.

Stk. 9. De nærmere regler om etablering af ph.d.-skoler og sammensætning af ph.d.-udvalg fastsættes i vedtægten. Universiteter kan i samarbejde oprette ph.d.-skoler med forankring på ét universitet. De nærmere regler om ph.d.-skoler oprettet som samarbejde mellem universiteter, herunder sammensætning af ph.d.-udvalg, fastsættes i vedtægterne for de deltagende universiteter.«

22. I § 18, stk. 1, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

23. I § 18, stk. 4, ændres »stk. 5« til: »stk. 7«.

24. I § 18, stk. 6, nr. 4, indsættes efter »merit«: », herunder forhåndsmerit.«

25. Efter § 18 indsættes i *kapitel 3*:

»Ankenævn for meritafgørelser

§ 18 a. Studienævnets afgørelser om merit, herunder forhåndsmerit, jf. § 18, stk. 6, nr. 4, kan, for så vidt angår faglige spørgsmål, indbringes for et ankenævn af den, afgørelsen vedrører.

Stk. 2. Rektor nedsætter ankenævnet med en repræsentant for det videnskabelige personale ved samme eller beslægtet uddannelse på universitetet og en repræsentant for det videnskabelige personale ved samme eller beslægtet uddannelse på et andet universitet.

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætter regler om nedsættelse af ankenævnet og dets virksomhed, herunder klageadgang.«

26. § 19, stk. 1, 2. og 3. pkt., ophæves.

27. § 19, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Tilskud til universitetets udbud af godkendte uddannelser efter § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 5 ydes ud fra takster på de årlige finanslove og antal årsstuderende samt eventuelt afsluttede studieforløb.

Stk. 3. Rammer for tilskud til forsknings- og formidlingsvirksomhed og andre opgaver, som er henlagt til universitetet, fastlægges på de årlige finanslove.«

Stk. 3-7 bliver herefter stk. 4-8.

28. I § 26, stk. 2, ændres »§ 19, stk. 1, 4 og 6« til: »§ 19, stk. 1, 5 og 7«.

29. I § 26 indsættes som *stk. 5* og *6*:

»Stk. 5. Universitetet kan opkræve et depositum af visse udenlandske ansøgere for at behandle ansøgning om optagelse på uddannelsen, hvis deres adgangsgivende eksamen ikke er dansk. Depositummet betales kun tilbage til de ansøgere, som bliver optaget på uddannelsen.

Stk. 6. Universitetet kan opkræve gebyr af visse udenlandske ansøgere for at afholde

- 1) en kvalifikationsprøve til dokumentation af, at ansøgeren opfylder de nødvendige faglige krav for optagelse på uddannelsen, og
- 2) en særligt tilrettelagt prøve i engelsk eller andet fremmedsprog til dokumentation af, at ansøgeren har de nødvendige sprogkunderskaber for optagelse på uddannelser udbudt på engelsk eller et andet fremmedsprog.«

30. I § 28, stk. 3, ændres »§ 14, stk. 5« til: »§ 14, stk. 6«.

31. I § 33 indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan undtagelsesvis og efter forhandling med vedkommende minister samt drøftelse med universitetet pålægge universitetet at udføre opgaver efter § 2, stk. 4, mod betaling, når der er tale om opgaver af væsentlig samfundsmæssig betydning.«

32. § 38, stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Betegnelsen handelshøjskole må kun anvendes af Handelshøjskolen i København og Aarhus Universitet.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2007.

Stk. 2. Universitetet skal senest den 1. januar 2008 have nedsat et eller flere aftagerpaneler for dets uddannelser, jf. universitetslovens § 13 a, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 7.

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan efter forslag fra universitetet tillade, at uddannelse af ph.d.-studerende indtil den 1. juli 2010 ikke finder sted ved en ph.d.-skole, jf. universitetslovens § 16 b, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 21.

CHRISTIAN MEJDAHL

/ Lissa Mathiasen